

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема “ Антропометрични модели на състезатели в бягането на средни разстояния“

За присъждане на образователната и научна степен „ доктор“.

Професионално направление 7.6 „ Спорт“, научна специалност „ Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка(вкл. МФЛ).

От доцент д-р Здравко Стефанов, доктор

Докторант: Ивайло Лазаринов Лазаров

Научен ръководител: Проф. Петър Бонов, дпн

Телесната структура и композиция са в тясна взаимовръзка с практикуваната спортна дисциплина. Тя представлява важна биологична база на спортното постижение и създаването на антропометрични модели в спорта е важен критерий както селекцията, така и за ефективността на тренировъчния процес. В този смисъл представеният дисертационен труд третира един изключително актуален проблем.

Научният труд е в размер на 136 стандартни машинописни страници и е онагледен 10 таблици и 42 фигури. В обема е включена библиографската справка, която обхваща 145 заглавия, от които 43 на кирилица и 102 на латиница. Използваните заглавия са цитирани коректно в текста.

Структурата отговаря на изискванията за подобен род научна разработка и съдържанието е разпределено в четири глави.

В глава I „Постановка на проблема по литературни данни“ литературният обзор е целенасочен и подчинен на основната теза в дисертационния труд. В него докторантът демонстрира задълбочени познания по отношение на теоретичните основи на издръжливостта като последователно е разгледал основните и фактори. Представени са съвременни данни за енергообезпечаването на мускулната дейност при различни типове натоварвания. При разглеждането на кардиореспираторните фактори докторантът е направил целенасочен синтез на базовите данни от

физиологията на физическите натоварвания и успешно я е свързал с биоенергетиката. Разглеждането на вътрешномускулната и междумускулната координация като елементи на спортното постижение разкрива широтата на познанията в спортната наука и отговаря на съвременни научни тенденции. В литературния обзор голямо място заема разглеждането на антропометричните основи на издръжливостта, където е представена солидна научна основа, върху която логично да бъде изведена работната хипотеза.

В глава II „Цел, задачи, методика и организация на изследването“ - целта на изследването е формулирана правилно като поставените 4 задачи са пряко подчинени на нейното осъществяване. Контингентът на изследването е селектиран съобразно тематиката на изследването и достатъчен за осъществяването на статистически анализ. Предметът на изследването е избран коректно съобразно поставените задачи.

При антропометричните изследвания е използван подходящ инструментариум и методика, позволяващи точно измерване на параметрите, определящи телесната композиция и състава на телесната маса.

Приложена е модерна методика на изследване на функционалните показатели - индивидуалната максимална скорост и максималната кислородна консумация.

В изследването са използвани подходящи статистически методи – вариационен анализ, корелативен анализ и разработване на антропометричните модели чрез сигмалния метод.

В глава III „Анализ на резултатите“ данните от проведените изследвания са представени коректно. Анализът на резултатите е направен задълбочено и целенасочено, в съответствие с работната хипотеза, целта и задачите на изследването. Тук искам да отбележа, че направените корелации между антропометричните и функционални показатели, както и съпоставката между моделите на мъже и жени, са изключително ценни и определят съществения принос на докторския труд. Използваното графично изобразяване е коректно и създава прегледност на изложението.

Дисертационният труд завършва с 9 извода, които имат съществен научен принос и голяма практическа стойност. Считам, че в тях докторантът е успял да синтезира по най-добър начин смисъла на получените в изследването резултати.

Изведените препоръки са насочени конкретно към практиката и могат да бъдат използвани директно в проследяването на качеството на тренировъчния процес.

Ще направя две предложения, които са насочени по-скоро към бъдещото развитие на представената научна тематика:

1. Задълбочаването на антропометричните изследвания по отношение на телесните пропорции ще направи създадените модели по-детайлни и ще повиши още повече практическата им стойност;
2. Считам, че въз основа на събраните данни трябва да се представи и соматотипно определение на състезателите в бяганията на средни разстояния, което ще бъде още един съществен принос и продължение на научните традиции на НСА „Васил Левски“.

В заключение

Считам, че представеният дисертационен труд е резултат от задълбочения научен подход на автора към един актуален проблем на съвременния спорт. Представените в него изследвания имат както теоретична, така и приложно-практическа стойност. На това основание давам своята положителна оценка и препоръчвам на многуважаемото научно жури да присъди на Ивайло Лазаринов Лазаров образователната и научна степен „доктор“.

28.12.2014

София

доц. д-р Здравко Стефанов, доктор

